

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Țărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

La încoronare.

Credința și simțemintele noastre.

În vremea când veți avea înaintea voastră, iubii cetățeni, aceste rânduri tipărite, în Catedrala înălțată în cetatea lui Mihai Viteazul se încoronază *întâiul Rege al tuturor Românilor.*

Veacuri întregi am visat această mare sărbătoare, luptă uriașă purtat-am noi și înaintașii noștri pentru ca să putem urca culmea fericirii și măririi de astăzi, cu răuri de sânge mucenicesc, îngrășat-am holdele dătătoare a spicilor de aur din care să pregătim pâinea albă de ziua strălucitei nunți, cu nesfârșite lacrimi noi, fiii neamului de mucenici, spălat-am căile care aveau să ne conducă la minunata zi de prăznuire în cetatea gloriei și suferințelor noastre, în țara lui Horia, Cloșca, Crișan, Avram Iancu și alți mulți, și unde sub Mihai Viteazul pentru scurtă vreme, ni s-arătase întâia strălucire a visului nostru.

Vrem să se știe, că pe vremea când pe câmpurile de luptă eram mânâți și împinși cu sîla în val-vârtejul groaznicului măcel, noi muream visând ziua mare de azi.

Vrem să se știe, că în vreme ce călăii noștri organizau ospete și chefuri selvatice prăznuindu-și mincinoasele lor învingeri de pe câmpurile de luptă, noi steteam retrasi în căsuțele și în colibeile noastre, unde cu lacrimi în ochi șopteam și înghemuchiați murmuram sfinte rugăcimi pentru izbânda strălucită a armelor fraților din Patria-mamă (vechiul Regat) și, în umare, pentru izbânda dorințelor naționale ale întregului neam românesc.

Astăzi, în cetatea lui Mihai Viteazul e sărbătoare mare, a cărei strălucire seamănă, dar care nu este aceea a sărbătorii visată și dorită de noi toți.

Nu. Noi o închipuim această sărbătoare ca un mare praznic de adevărată înălțare a întregului neam românesc, cea mai mare bucurie în viața noastră, dar nu ne așteptăm la o sărbătoare făcută în pripă și dela care lipsește bucuria întregă și a tuturor.

Dar, bubuit de tun, glas de clopote, sunete de fanfare vestesc, că în Catedrala înălțată în cetatea lui Mihai Viteazul, astăzi se încoronază *întâiul Rege și întâia Regina a tuturor Românilor.*

Și dacă această sărbătoare se face așa cum nu ne așteptăm noi să se facă, totuși cuvânt greu, cuvânt de răutate nu va rosti buzele noastre față de Acela care mai bine și mai mult lucrează pentru binele țării.

Dragostea noastră toată este cu El. Dar neîmblânziți vom fi în lupta noastră contra acelor, cari ei *singuri sunt cauza și cari, cu voia lor au făcut, să sece râurile de nemărginită bucurie ce s'ar fi vărsat spre Alba-Iulia.*

Cu toate acestea, în momentul când Majestatele Lor Regele Ferdinand și regina Maria își vor pleca capul pentru a li-se pune coroanele scilicitoare de *Domnitori ai tuturor Românilor*, noi din întreg cuprinsul Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului strigăm cu glas tare:

Regele și Regina tuturor Românilor -- întru mulți ani fericiți!

Și înghemuchind în fața altarelor bisericuțelor noastre, cânta-vom cu toată dragostea și însufletirea:

*Trăiască Regele
În pace și onor
De țară iubitor
Și-apărător de țară!
Fie 'n veci norocos,
În război glorios!*

*O, Doamne sfinte,
Cerește Părinte,
Pazește cu-a ta mână
Coroana română!*

„M. S. regele și țăranul.“

— În jurul audienței dlui Mihalache. —

Martii, iubitul nostru șef d. Ion Mihalache a fost primit într-o lungă audiență la M. S. Regele. Această audiență, în care fostul ministru a făcut cunoscută M. Sale, hotărârea Partidului țărănist față de serbările încoronare și față de guvernul dlui Brătianu, a ținut două ceasuri.

Despre această însemnată audiență gazeta „Patria” iese oficială a Partidului național serie următoarele:

„D. Mihalache a fost la Palat ca să arate M. Sale, de ce Partidul țărănist nu poate să ia parte la încoronarea profanată de liberali. Cu toți, oamenii de bine, sinceri iubitori de țară și de Tron au arătat aceeaș ținută — și s'an arătat doritori, ca marele ideal să nu se infăptuiască mai puțin vrednic și glorios decât îl merită și M. S. Regele și România-Mare: Suvăranul a ascultat cuvintele, de data asta spuse respect de fruntea țărănimii d'n Regat.

Un fiu de țăran, un învățator al satelor, un fost mînistru, un luptător de pe front, reprezentantul Partidului țărănesc îi vorbi stăpînului țării — și i-a povestit ca unui adevărat părinte mănuirea și jalea ce pun lanțuri piepturilor pline de nădejde.

Iar M. S. Regele mîngăitor, în dorul de a alina suferințele, a arătat un deosebit interes pentru Partidul țărănist — spulberînd acele calomnii cu care camarila liberală căuta să dea Partidului țărănist înălțisarea de bolșevic.

Șeful liberalilor își caută „partidul” prin Ardeal.

Grija părintească a Măriei Sale nu poate să nu dea roade folositoare — și nu putem fi decât fericiți, că legătura dintre țară și Rege își încheagă din nou trăinicia și încrederea.

Dar, nu putem retaceu înversunata turje cu care liberalii urmăresc să denatureze fiecare manifestare țărănistă. Nu putem să nu subliniem că ținuta Palatului blamează semnificativ ținuta liberalilor. În clipa când guvernul aruncă încă cele mai desuchiate născociri împotriva țărăniștilor căutând să arate pe țărani cu un pericol, iar pe conducătorii lor ca niște revoluționari imorali, în aceeași clipă Măria Sa — îi socotește vrednici a sta cu Ei la masă — și îi poartă să ia parte la încoronare pentru care președintele consiliului de miniștri imparte învitațiile.

Iată dar că liberalii iar au spus neadevăruri și iată că defăimătorii au fost iarăși puși la locul lor. Situația politică își are un câștig lămurit din limpezirea pe care o aduce această audiență. Pe când țărăniștii basarabeni se despart de liberali — țărăniștii Regatului au adus la cunoștința M. S. Regelui — prăpastia ce i desparte pe liberali de țară.

Prăpastia pe care cortegiul țărănilor nu trece — dar la marginea căreia orice Român ingenunche — și se înclină Domnului așteptând fericirea țării”.

Ungurii ne provoacă.

Românii batjocoriți și schingiuiți. —

Persoane sosite de curând din Budapesta ne aduc vestea că la Seghedin, Debretin, Solnoc și Bichisciaba, Ungurii au trimis detașamente de poliție militară, în scopul de a schingiui pe supușii români din acele părți. În Seghedin se observă concentrări numeroase de trupe de infanterie, pentru a inspira teroare în rândurile populației românești.

Stările dinlăuntrul Ungariei se pare că din nou tind spre a fi turburi. Ordinea a început să fie menținută prin teroare. Nemulțumirea populației sărace și a muncitorimii care suferă din cauza lipsei de lucru, crește din zi în zi. Se zice că guvernul este amenințat să se retragă față de această stare de lucruri.

Ura împotriva Românilor este așa de mare încât zilnic numeroși supuși Români sunt maltratați. În urma celor ce se petrec în Ungaria, gu-

vernul nostru a cerut la Budapesta, să se ia cele mai severe măsuri, pentru respectarea drepturilor supușilor români.

De curând au avut loc la Budapesta mari demonstrații de protestare împotriva felului cum a fost notificat în adunarea națională tratatul de pace.

O altă știre ne vestește, că zilele trecute o mare vătămare a fost adusă pavilionului român din partea ungarilor. Autoritățile ungurești puseră, adecă, sentinela pe bordul vaporului „Petru Rares” care remorcase până în capitala lui Horthy mai multe tancuri pline cu petrol. La intervenția Legatiunii române sentinela ungurească a fost retrasă de pe bord, dar a fost postată pe cheiu, chiar în fața vaporului român, spre a-l supraveghea, ca și cum ar fi avut a face cu vne-un vas de contrabandist și sau de hoji de mare.

Așteptăm ca guvernul român să-și facă datoria.

„Rugul” dela Timișoara.

— Înăbușirea adevărului. —

Într-una din zilele trecute corespondentul nostru din Timișoara ne-a vestit, că o „ceată de derbedei în frunte cu individul Gheorghe Iovin” și gazetarii (?) St. Vlădescu au adunat de pe la chioscuri toate numerele gazetelor „Aurora” și „Lupta” și le-au ars în fața teatrului orășenesc.

La „Poșta redacției” a nrului trecut am rugat pe prietenul nostru să ne dea amănunte, căci nu ne venea să credem că Gh. Iovin să fie în stare să facă așa ceva. Astăzi avem știri cari întăresc vestea ce ne-a fost trimeasă.

Despre vandalismul dela Timișoara gazeta „Aurora” scrie următoarele:

„Gazetele au fost adunate de pe la chioscuri de către un oarecare Gh. Iovin (țineți bine în minte acest nume! — N. Red.) autorul întregului omor din Basarabia din 1918, desvâlit de curând de gazeta „Aurora”. Al doilea „manifestant” este St. Vlădescu, sinecurist, „directorul” gazetei Prefecturii de poliție — „Cuvântul Banatului” și prieten cu M. R. Pietrian, bine cunoscutul înșelător, azi redactor al gazetei brăneștine „Vestea” din Alba-Iulia.

Se pare că fapta e aprobată și de guvern, de vreme ce o vedem publicată cu bucurie de gazeta guvernului „Viitorul”.

Fiind vorba de un atac îndoit la averea privată și la libertățile publice, ne ridicăm și noi glasul nostru de protestare împotriva acestor fel de banditisme. Opinițiile bandei iovinștilor sunt zadarnice; glasul dreptății și adevărului prin nimic nu poate fi înăbușit!

vânt la întocmirea legilor, nici drept de control faptic asupra cârmuirii Statului: ești rob politic.

Este preferită (înainte pusă) intru toate limbile, legea, cultura altui neam din Stat limbii, legii, culturii tale: stai în robie culturală.

Robiile, toate, acestea, osebite, fiecare usucă sufletul și chinuc ființa fiecărui în constiu al unui popor astfel subjugat. Lanțuri toate, care împiedică un neam în dezvoltarea să firească, silindu-l să vegeteze ofilit și nu odată împingându-l în o agonie lungă și sfâșietoare de înimi — spre soarta tristă a acelor popoare, care au rămas îndărât în toate și numai putând ținea pas cu înaintarea lumii par judecate, că în întrecerea groaznică ce este în curs, să rămâie în urmă, să dispară, să se desfacă..

Iată câte sunt robiile și ce sunt urmările lor.

Aduceți-vă aminte de robie și de toate felurile ei — ca să știți prețui pe întregul libertatea. Invocați (reamintiți) în memoria voastră suferințele și chinurile de veacuri ale părinților și moștrămoșilor noștri, — ca să știți mulțumi Domnului ceresc, că vi-a dat modru și putința a scăpa din ele.

Dr. N. Lupu în America.

Sosirea la Cleveland. — Turneul în coloniile românești. — Declarații asupra ținutei României.

Numerile mai proaspete ale gazetei „America” din Cleveland ne aduc vesti despre primirea foarte călduroasă făcută de frații noștri fostului ministru și subitului nostru fruntaș dr. N. Lupu la sosirea în gara orașului Cleveland, de unde dsa a fost însoțit la hotel Stater. La orele 2 d. a. d. dr. Lupu a luat masa în societatea prietenilor dsale, fiind invitat și reprezentantul marelui gazete americane „Cleveland Plain Dealer”, care a cerut unele lămuriri asupra stărilor dinlăuntru României precum și a problemei din Răsăritul apropiat. — în deosebi în ce privește împrejurarea gîngasă în care se găsește azi România, dat fiind interesul ei în chestia Strămtorilor și prietenia cu toate puterile aliate.

„România”, — a declarat d. Lupu, — ar dori din toată inima să fie neutră. Ea este în o împrejurare grea, căci este prietenă și cu Franța și cu Anglia, două puteri de frunte cari se deosebesc atât de mult în ce privește ținuta și părerea lor față de războiul greco-turc. Orice ținută — afară de stricta neutralitate, — ar putea fi neplăcută Franței sau Angliei. Conflictul greco-turc se poate desvolta în cel mai serios războiu din câte a văzut omenirea. Franța a înarmat pe Turci, iar acestia, la rândul lor, pot fi ajutați de Ruși, cei mai mari dușmani ai Franței”.

D. dr. Lupu va ține conferințe în toate coloniile românești din Cleveland, Canton O., Alliance O., Warren O., Youngstown, Farrel, Martins Ferry, Indiana Harbor, Aurore Ill., Gary, Ind., Detroit, Mich., Philadelphia, Chicago, Trenton și alte centre românești.

Mândria noastră.

Cântărețul L. Nicorescu. — Pictorul Minișan.

Vineri seară, în 6 Oct. n., în Palatul Cultural din Arad a avut loc concertul baritonului d. Laurian Nicorescu, elev al școlii italiene (la Roma și Milano) și austriace (la Viena). Nicorescu posedă o tehnică desăvârșită. El are o voce ideală de bariton liric, limpede, mlădioasă și posedă o admirabilă aptitudine de interpretare. În vocea lui, d. Nicorescu are multă căldură care produce multă impresiune și răpește.

A cântat: din „Trovatore” și „Cantabile” din Balul mascat de Verdi; „O, Lisboa” din Don Sebastino și „A tanto amor” din Favorita de Denzetti; Romanța din Erodiade de Massenet; Rugăciunea din Faust de Gounod; Cântec bachanal din Hamlet de Thomas; Cupletul Toreadorului din Carmel de Bizet și o duioasă Doamnă de T. Brediceanu.

Acompaniamentul la pian a fost făcut cu multă artă de către tânărul conservatorist-d. Ioan Czegha.

Publicul a aplaudat îndelung toate punctele din programul select al artistului nostru și foarte călduros l-a sărbătorit.

Baritonul Laurian Nicorescu are toate calitățile cari ne îndreptătesc să-l numărăm între artiștii cei mai de seamă ai țării noastre.

Profesorul Minișan, acest iscusit talent al colorilor care prin tablourile expuse în anul trecut în Palatul Cultural din Arad își câștigase admirația publicului, în săptămâna trecută a avut o expoziție admirabilă.

D. Minișan, fiul unui muncitor din Banatul robit, după ce a trăit toată viața de cunoscute neajunsuri a ajuns, numai prin luptă grea și temerară, proprie talentelor ce nu se lasă biruite, la dezvoltarea desăvârșită a artistului.

Tablourile dsale se deschid drumul spre un viitor mare și strălucit.

Cântărețul L. Nicorescu și pictorul Minișan, sunt fala și mândria noastră și de aceea simțim o deosebită fericire să facem ca numele lor să fie cunoscute în tot cuprinsul meleagurilor românești.

CONSA.

Invățături pentru popor.

Ieri și azi ..

de: **Dr. Ioan Suciu.**

III.

Robii speciale, câte sunt ele ?

Sunt felurite subiugările, cari pot apăsa un popor. Să le luăm de-arândul:

Stai sub apăsare, deși mai ascunsă ca înainte de 1848, și unei clase osebite de oameni, care se îngădesc, separându-se de cealaltă lume; oameni cari au acaparat singuri pentru dansii dirijarea vieții publice din Stat și cari închid calea dinaintea altor fii ai Țării, împiedicându-i în ridicarea lor: suferi în robie socială.

Ești stors în fel și chip de o categorie de oameni, cari ajutați de întocmiri făcute dinadins în folosul lor și în paguba ta, îți sug venitul, sudoarea muncii tale așa, că ei se îmbuibă în câștiguri iar tu chinu și duci lipsă, oricât ai lucra și trudi: gemi în robie economică.

N-ai drepturi asemenea cetățenestii, ca alții din țară, ori le ai numai pe hârtie, iar de fapt nu le poți întrebuința după dorul tău și astfel nu ai cu-

Politica păcii triumfă.

Ochire'n politica lumii.

Un gazetar englez pretinde a sti, ca țările cari au luat parte la statul ce s'a ținut la Varșovia (in Polonia) ar fi luat hotărârea să nu întreprindă ofensiva contra Rusiei, dar, data fiind starea turburată în Europa nici să nu desarmeze. In caz dacă Rusia va ataca România — spune numitul gazetar — Polonia va sări cu armele împotriva Rusilor.

După știri sosite guvernului român turburările în Bulgaria au isbucit în mai multe părți. In ținutul Vidinului a început revoluția, care amenință să se întindă în toată Bulgaria. In județul Mehedintz s'au auzit zilele trecute împușcături și bujuri de tun. Se pare că e vorba de o revoluție a sătenilor din cauza alegerilor și că armata a intervenit (pășit) spre a înăbuși revoluția. Guvernul bulgar a poruncit mobilizarea mai multor contingente de soldați.

In Budapesta a fost descoperit un mare complot monarhist având de scop de a răsturna pe Horty și guvernul său și de a pune un guvern provizoriu din sânul mișcării „Unirei creștine”. In fața acestui complot, guvernul a convocat o sesiune extraordinară a Parlamentului, guvernul simțându-se prea slab pentru a înăbuși mișcarea.

Se vestește că adunarea națională din Tirana (Albania) a hotărât, în unanimitate, declararea Albaniei ca republică constituțională.

Noul guvern cehoslovac s'a format sub președinția dlui Sveha, având la afacerile din afară pe d. Beneș. Parlamentul va fi convocat la 24 Octombrie c.

In părțile răsăritene ale Rusiei au avut loc încăerări sângeroase, mai ales la Wologda și Opateka, cu prilejul alegerii sovietelor.

In câmpul învinsilor în mod necugetat se preamărește strălucirea învingerei turcești care trebuia să mărească încrederea și să turbure așa fel pacea în Răsărit încât să întărească pe de-o parte stăpânirea sovietelor, iar pe de altă parte să atâte poftele germano-maghiaro-bulgare.

Hotărârea cu care Franța a condus politica ei de pace nu a spulberat numai învinuirile de imperialism pornite și întreținute dela Moscova în câmpul învinsilor, dar a mântuit liniștea lumii. Firul întrerupt al Sfatului mare dela Mudania este reluat, iar Grecia s'a învoit să evacueze (golească) Tracia de trupele sale.

Și de astădată România, învinuită ca și Franța de porniri războinice și „imperialism”, a făcut opiniți comune cu aliați săi din Mica Înțelegere și din Apus pentru triumful politicii de pace — singura care poate reface economicește țările răsăritene și apasene atât de zdruncinate de marele războiu.

Ce-i nou în politica țării?

După știri din isvor oficial, data remanierii (schimbării) s'a hotărât pentru ziua de 1 Noembrie.

In primele zile ale lunii Noembrie va avea loc la Iași congresul Partidului țărănesc din întreaga țară. Vor lua parte trimși din Ardeal, Banat, Bucovina, Basarabia și Vechiul-Regat. In cercurile țărăniști acestui congres se dă o deosebită însemnătate hotărâtoare pentru viața noastră politică.

Actualmente se află la Belgrad o comisiune română alcătuită din dnii Cornel Corneanu, deputat, asesor consistorial, Moise Ienciu, inspector bisericesc în ministerul cultelor, Petre Ionescu, director în ministerul cultelor și alți doi reprezentanți ai guvernului. Comisiunea aceasta e însărcinată să discute cu guvernul sârb chestiunea redeschiderii școlii și bisericești românești din Torontal, cum și chestiunea averilor celor cinci mânăstiri românești din acest ținut.

Ș T I R I.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Octombrie 31 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serbătorilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	16	3	M. Dionisie	Mersul vremii: noros, schimb. vântos.
Marți	17	4	M. Ieroteiu	
Merc.	18	5	M. Haritina	Soarele: răsare la 7 ore 17 min. apune la 6 și 13 min.
Joi	19	6	Ap. Toma	
Vin.	20	7	M. Sergiu	Luna: 22 (9) lună nouă.
Sâmb.	21	8	C. Palagia	
Dum.	22	9	Ap. Iacov	

Dum. 20-a d. Rus., Ev. d. Luca, gl. 3, voscr. 9.

Serbările încoronării.

A apărut programul complet al serbărilor încoronării Suceranilor, organizate de guvernul fraților Brătâni.

In afară de amănuntele asupra cortegiilor dela Alba-Iulia și București și-a serbărilor cart vor avea loc cu acest prilej, programul mai prevede următoarele:

In ziua 1-a a încoronării se vor ține la toate școlile, precum și la toate cazărmile, cuvântări ocazionale.

La biserici, la serviciul divin, ce se va oficia în prima zi se va ceti o pastorală a mitropoliților respectivi.

Cu ocazia acestor servicii divine va fi și parada militară.

Toate trei zile de încoronare vor fi zile de sărbătoare.

Școlile și magazinele închise.

— Institutul de vaccinare (ulțoie) al dlui dr. Sever Păscuțiu din Arad produce vaccin contra vărsatului la oameni și animale (oi, porci etc.) Institutul funcționează cu împuternicirea Ministerului Sănătății publice.

— In ziua de 22 Octombrie c. va avea loc în Palatul Cultural din Arad deschiderea expoziției colective de pictură a dlui Iulian Toader, prof. de desen în Arad. Îndemnăm publicul românesc să se intrunească la data de mai sus arătată, pentru cinstirea și încurajarea artei naționale.

— D. avocat dr. E. Micloși a pârât Statul pentru suma de aproape un milion de lei, premiu pentru descoperirea unei contrabande de câteva zeci de milioane.

— In 24 Octombrie se va judeca la tribunalul din Arad procesul pentru împărțirea moșiei de aproape 40 mij jugăre pământ proprietatea grafului Wenckheim la Sebiș, Moneasa, și Dezna (jud. Arad). Apărătorii grafului sunt dnii Tomulescu, deputatul liberal al Radnei și dr. Cornel Iancu, fost deputat averescan.

— In baza unui nou ordin al Min. de războiu, invalizii din războiu și scutiții cari au fost clasificați de către autoritățile românești, nu trebuie să se prezinte la controla militară, despre care am scris în numărul trecut al gazetei noastre.

— Duminică înainte de amiază o ciocnire între două trenuri de marfă a avut loc lângă Caransebes. 10 vagoane încărcate au sărit de pe linie și au fost sfărâmate. Sunt 10 persoane rănite.

— Un tren cu cereale (bucate) a derajat la Târnavele (Ardeal). 2 vagoane încărcate s'au sfărâmat și sunt 2 răniți.

— In urma turburărilor din Bulgaria între alții fostul ministru Ghesoff fusese și el arestat la Sofia. El a reușit să treacă Dunărea fugind în România.

— O sângeroasă ciocnire s'a dat săptămâna trecută între țărani din Buda-Cornet și Mihălești (Vechiul-Regat) pentru o moșie de 75 hectare, pe care și-o disputau împrumutat.

— Joi seara au fost depuse la „Banca Națională” din București lăzile conținând 20 de milioane 900 de mij coroane în aur, sau 700 milioane lei, despăgubiri ce am primit did partea Austriei.

Serbările încoronării în Arad.

Cu prilejul serbărilor încoronării, in seara zilei de 17 Octombrie c. se va reprezenta la Arad, pe scena Teatrului orașenesc o minunată lucrare teatrală în două acte, intitulată *Darul Voevozilor*.

In primul act, scris în întregime de dnul locotenent Ștefan Bălcești, vor juca: dr. Lazar Nichi, profesor și director al Palatului cultural, Constantin Savu, fost deputat, Ramiro Gorgescu și Maneas, funcționari superiori la inspectoratul CFR., M. Iosifovici, căpitanul Păun Adam, locot. Cornel Popescu și Bălănescu din regimentul Dolj, Boca, directorul școlii comerciale, profesorii Dimitriu și Langu dela liceul „Moise Nicoară” și inginerul Gh. Tiscă, precum și alți domni și doamne din înalta societate arădeană, ale căror nume nu vom să le divulgăm până în ajunul spectacolului.

In actul al doilea, scris în colaborare cu d. Al. Negură, d. locot. Bălcești a obținut concursul tuturor școlilor secundare de băieți și fete din oraș, cari au oferit cele mai bune și mai proprii elemente pentru susținerea rolurilor și pentru comurile necesare unei înscenări, care se va bucura de concursul admirabilei muzici a regimentului Dolj nr. 1.

Biletele se pot obține seara la cassă.

Ultima oră

— Joi a avut loc, cu obicinuita paradă deschiderea corpurilor legiuitoare române. In Mesaj (cuvântul de deschidere al Domnitorului) se arată că au fost convocate corpurile legiuitoare în sesiunea extraordinară pentru că așa cereau interesele țării, dar în acest mesaj nu se vorbește de cât de încoronare. Nu se enumeră ca de obicei, legile ce urmează să fie votate.

— In Rusia se pregătește o mobilizare generală; numeroase trupe sunt trimise în Transcaucazia; cazaci se adună sub generalul Budeni în Caucaz.

— Aflăm din loc sigur, că după serbările încoronării prefectul Aradului d. Mărcuș își va da abdicerea. In locul dsale va fi numit, probabil, d. avocat dr. Iustin Miron, secretarul organizației liberale județene sau d. avocat dr. Sever Ispravnic.

— Siguranța din Arad a confiscat un pachet postal cu tipărituri de continut agitatoric. Răspânditorii acestor fel de tipărituri au fost depuși în arest.

— In Basarabia, un atentat cu dinamită s'a săvârșit zilele acestea contra liniei ferate Noua-Sulț-Văncăuți. Un vagon dela un tren de marfă a fost sfărâmat; linia a fost ruptă pe o întindere de câțiva metri. Jertfe omenești nu a fost.

— Guvernul unguresc a respins invitația guvernului român de a lua parte la serbările încoronării la Alba-Iulia.

BARSONY magazin de ciorapi și textile s'a redeschis marit în P. Avram Iancu (Szabadság-t. 18.) Asortiment bogat de ciorapi pt copii

Clopotele bisericeii din Unip (Banat).

Intâmpinare.

În anul dela 24 Sept. n. în „Glasul Satelor” un anonim atacă veninos hotărîrea nr. 1440—1922 a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea generală din Cluj cu privire la cotizația (aruncul) de 8000 lei, impusă fermei din Unip în scopul cumpărării 2 clopote pe seama bisericeii rom. ortodoxe din Unip.

De oarece hotărîrea susatînsă s'a luat pe temeiul avizului dat de Serviciul Contencios Regional din Cluj, în a cărui frunte are onoare a sta subsemnatul, mă aflu îndemnat să dau marelui public cetitor explicațiile necesare.

Afirmatia oficială, că ferma Unip este proprietatea fondului religioasă catolic nu este un fals și neadevăr, cum vrea anonimul a sustine, ci este fapt și adevăr.

Că Statul ungar pretinde despăgubiri pentru aceste ferme ale fondului religioasă, încă nu are de urmare trecerea proprietății lor pe Statul român. E întrebarea încă, că da-se-va acea despăgubire, ori nu. Și chiar când se va da o despăgubire parțială, e sigur, că acea compensație are să se dea din pretul acelor ferme, cari împreună dau peste 32 mij. jugăre pământ cultivabil, ce îl au pe teritoriul acestor ținuturi alipite României.

Reiese, că și ferma din Unip a fondului religioasă, ca și celelalte ferme, la fel, ane să fie administrată de organele Ministerului Agriculturii, după normele legale de până acuma, până nu vor fi expropriate în rîndul reformei agrare.

Astfel stînd lucrurile este clar, că serviciul contencios regional, când i-s'a cerut părerea iuridică, că are oare drept parohia Unip să arunce pe ferma din Unip cotizații ale comunei bisericeii ortodoxe din Unip, nu putea să răspundă pe conștiință altcum, decât că nu are acel drept.

Am pus jurămînt pe respectarea legilor și regulamentelor în vigoare și am fi criminali, dacă am da avize neconstințioase.

Tot ce se întemeiază pe lege și conștiință nu poate fi nici „absurd” nici „ignitor”. Atari calificări i-se cuvîn numai acelor încercări cari tind a forța ceva, ce este în contradicție cu legea și cu conștiința curată.

De altcum poporul din Unip în scurt va vedea expropriată întreaga fermă Unip.

Dorese celor îndreptățiți la împroprietărire pe acele 400 jugăre să fie darnici pentru clopote și îi rog să dea a sima acelea la vremea sa odată și în amintirea aceluia, care prin întreprunerea sa li-a exoperat 2000 lei contribuție la pretul lor.

Dr. IOAN SUCIU,
șef al serviciului contencios
regional din Cluj,
fost pres. al Comis. de Unificare.

PUBLIKAȚIUNE.

Tribunalul Arad publică, că a introdus procedura de concordat forțat fără faliment în urma cererii lui Mihailu Strifler domiciliat în Cermeiu.

Ca inspector de avere este numit dr. Emiliu Veljeiu, avocat domiciliat în Arad.

Provoacă pe creditorii, ca să anunte creanțele sale inclusiv până la 15 Noemvrie 1922 în mod prescripționat în §-ul 28 din ord. Min. 4070—1915 M. E. (în scris, cu indicarea cantității și a titlului de drept a creanței, cu indicarea acoperirii de cambiu a dreptului de amanet sau a altor canți) ori să ducă alte documente originale despre creanță. Reprezentarea prin avocat nu este obligator.

Ca termen pentru desbaterea de concordat forțat este ziua de 1 Decemvrie 1922 a. m. 9 ore (pălatul Tribunalului etaj I. sala nr. 74).

Efectul de drept al introducerii procedurii de față se începe cu ziua de azi 29 Septemvrie 1922.

Arad, la 29 Septemvrie 1922.

Dr. SEVER POPOVICIU m. p.,
consilier de c. de apel.

Pentru autenticitate:
GARTNER, oficial superior.

A P E L

Către domni preoți și învățători.

Viticultura este cea mai frumoasă ocupațiune dintre ramurile agriculturii. Industrializarea și comercializarea vinului și a produselor lui dau un izvor de venit care îmbogățește nu numai pe producători, făcându-i fericiți, dar și ridică vaza unui Stat și valuta lui.

Tara noastră ocupă un loc de frunte în Europa, în ceea ce privește viticultura.

După ce se vor deschide granițele Statului comerțul cu vinul nostru va fi cel mai mare izvor de venit.

Însă fără a se crește viticultorii (scușiți, tezaurul ce zace neexploatat în solul patriei noastre, va rămâne îngropat și ne vor întrece alte popoare dornice de cultură, din alte țări, cari stau îndărătul nostru în ceea ce privește locul acomodat pentru viticultură.

Agronomia, prin o înțeleaptă economie națională este chemată să scoată la suprafață tezaurul care este în solul patriei acesteia pentru fericeala și ridicarea poporului nostru, care azi este în multe părți inferior în starea sa materială față de celelalte popoare din cauza vitregiei timpurilor din trecut.

Dacă perdem odată terenul reclamat, s'a terminat și cu valorificarea produselor viticole, căci acel fapt o să urmeze, întrucât stările anormale de azi vor trece și viitorul va fi a acelor popoare, cari sunt setoase după cultură și le place să lucreze.

Intrucât mai avem 5 locuri goale pentru clasa I-a și unul pentru clasa II-a, public acest apel.

Condițiunile de primire sunt: 1. Extras dela 14 ani în sus, extras de botez; 2. Atestat de cel puțin patru clase primare (elementare); 3. Să fie deplin sănătos, robust; 4. Să aducă cu sine haine de pat și îmbrăcăminte pentru sine.

După terminarea cursului de 3 ani și a stagiului devine șef de cultură, ori agent viticol ca oficiant de stat. Are dreptul să păsească în școala medie de agricultură, dacă termină școala inferioară cu succes bun. Are drept de voluntar la miliție cu favorul de a srevi un an.

Dacă aveți în comuna dvoastră asemenea tineri, Vă rog să ne avizați până ce nu s'a umplut locurile. Despre rezultatul avizului dvoastră veți primi răspuns telegrafic din partea subsemnatului.

Dioseg. (în Bihor) la 25 Septemvrie 1922.

DANIL GRAUR,
Directorul școlii inf. de viticultură.

PUBLIKAȚIUNE.

În ultimul timp s'au întîmplat foarte multe scandaluri cu bătaii, cu ocazia petrecerilor aranjate în comunele din zona stărei de asediu.

Se atrage atențiunea atât a locuitorilor cât și proprietarilor de localuri publice, că:

1. Dacă se vor mai întîmpla orice fel de scandaluri comandamentul diviziei I-a va ridica nu numai dreptul de a ține deschise localurile peste orele 21.30, dar și dreptul de a aranja orice fel de petrecere.

2. Pe viitor va refuza orice cerere în această privință.

Din ordin. Șeful de Stat major al Diviziei I-a
Colonel: I. VIEȘESCU.

AVIZ PENTRU FEMEILE DE CASA!

Moara sistematică din Aradul-nou expediază la domiciliu, după comandă, făină de prima calitate nula și făină pt. pâine.

Comenzile se primesc la:

WOLF SIGISMUND,
proprietar în str. Ghîba-Birta 20 (Varjassy J.-u.)

Tipografia „CONCORDIA” Arad.

CINE NU CONOĂȘTE

izvorul de cîtinătate din Arad să cerceteze magazinul de modă a lui STRASSER viz-ă-viz de biserica lutherană
:: din Arad. ::

CASSĂ DE SCHIMB!

viz-ă-viz de gara (stăția) Arad.

În schimbă totfelul de monede și valute străine (dolari, argint și aur) cu preturile cele mai moderate. :: PETRU DRECIN.

TOTI ROMANII!

pot găsi GHETE ieftine pentru bărbați, dame și copii, precum și PALARI pentru bărbați și copii la Magazinul românesc

MARCU BOTA, Arad,

Bulevard. FERDINAND I. (Boros Béni tér) Nr. 2.

VIZITAȚI

Pielăria VICTOR BOȘNIAC
ARAD, PIAȚA CATEDRALEI 8.

Pentru Cooperativele sătești.

Atragem atențiunea Cooperativeilor sătești că ne-au sosit marfă, precum: TEXTILE, postavuri pentru paltoane, ghete pentru bărbați, dame și copii, cămeși de barchet, bocanci, barcheturi, ciorapi, arșee și sape.

Federala Cooperativelor sătești „ARADUL”

ARAD, piața Avram Iancu Nr. 19.

In atelierul de șepci al FRAȚILOR WURZEL

se pregatesc totfelul de șepci, șepci pentru studenți în cantități mici și mari, execuție foarte fină.

ARAD, PIAȚA PLEVNEI (FOSTĂ ARPÁD-T.) Nr. 2.
(Viz-ă-viz de Sinagogă.)

MAGAZIN DE HAINE

pentru bărbați, băieți și copii.

Haine de școală, paltoane pentru băieți și haine pt. bărbați, raglanuri, paltoane de iarnă, cojoace, bluze de piele, peletine în mare asortiment. Stofe de lână indigenă și străină. — Secție separată pt. croitorie.

Számó și Kollós s. Avram Iancu
(Edificiul Teatrului orașului)

Fân. paie și orice cumpărat în orice cantitate :: Linte și cartofi vînd cu vagonul.

„D O I N A” strada Barliu Nr. 5. (Rakotzi)